בד א מיי׳ פכ״ט מהל׳

:סי׳ רעא ס״ד

בה ב מיני את נומ"ד

ימיינו א״ח מי׳ רונו מ״ה: תיי פכ"ט מהלי שי הל"ה טוש"ע שס]:

בו ד מיי שת הורה ד

:מ״ח סי׳ רעא ס״ח

בו ה מיי שם טור ש"ע

רבינו חננאל (המשך)

וזה האשכול כאלו דעתיה

עראי ונעשה קבע, לפיכך

אסור לאכול ממוו עד

שיעשר, ואע״פ שלא קבעו

האדם, השבת מעצמה

נקבעה בחשיכת ערב שמש. ונאסרו הפירות

כי נקבעו למעשר ונעשו מוקצה. כענין הזה כיון שחשכה נקבעה לקידוש,

ואע"פ שלא קדשוה בני

אדם בפיהם, מעצמה נתקדשה, ואין אנו צריכין

לחקור ההגיע עת הקידוש

מז הגגות ומראשי הדקלים.

שמפסיקיז לקידוש דשבת

קבעה נפשה, כך מפסיקין

ואתינן

ובראב"ד]

ג [מיי׳

שבח הלכה יב חתו

וסמג

קשיא לעולא אמר לך עולא הא נמי כברכת

המצות דמיא ברכת המצות מאי מעמא משום

דהודאה היא הא נמי הודאה היא רב חנניא

בר שלמיא ותלמידי דרב הוו יתבי בסעודתא

וקאי עלייהו רב המנונא סבא אמרו ליה זיל

חזי אי מקדיש יומא נפסיק וניקבעיה לשבתא

אמר להו לא צריכיתו ישבתא קבעה נפשה

דאמר רב כשם שהשבת קובעת למעשר כך

שבת קובעת לקידוש סבור מינה כי היכי

דקבעה לקידוש כך קבעה להבדלה אמר

להו רב עמרם הכי אמר רב לקידוש קובעת

בולא להבדלה קובעת והני מילי לענין מיפסק

דלא מפסקינן אבל יאתחולי לא מתחלינן

ומיפסק נמי לא אמרן אלא באכילה אבל

בשתיה לא ושתיה נמי לא אמרן אלא

בחמרא ושיכרא אבל מיא לית לן בה ופליגא

דרב הונא דרב הונא חזייה לההוא גברא

דשתה מיא קודם הבדלה אמר ליה לא

מיסתפי מר מאסכרה דתנא משמיה דרבי

עקיבא כל הטועם כלום קודם שיבדיל מיתתו

באסכרה רבנן דבי רב אשי לא קפדי אמיא

בעא מיניה רבינא מרב נחמן בר יצחק מי

שלא קידש בערב שבת מהו שיקדש והולך

כל היום כולו א"ל מדאמרי שבני רבי חייא מי

שלא הבדיל במוצאי שבת מבדיל והולך כל

השבת כולו הכא נמי ימי שלא קידש בערב

שבת מקדש והולך כל היום כולו איתיביה

סלילי שבת ולילי יום מוב יש בהן קדושה על סלילי

הכום ויש בהן הזכרה בברכת המזון שבת

ויום מוב אין בהם קדושה על הכום ויש

בהן הזכרה בברכת המזון ואי סלקא דעתך

כל היום כולו שבת ויום מוב נמי

משכחת להו דיש בהן קרושה על הכום

דאי לא קידש מאורתא מקדש למחר אמר

חשיבא נבדלת" מסעודת חול ודי לכם בפריסת מפה וקידוש: כשם שקובעה למעשר. פירוש אכילת עראי דשבת חשבו אותה קבע למעשר במסכת בילה (דף לד:) משום דהוי עונג אפי׳ סעודת כל שהוא דידה קבע הוא ואין אוכלין בשבת אפילו עראי מתבואה או °שלא נגמרה

מלאכתה למעשר אלא אם כן עישר מערב שבת: קובעה לקידוש. שאסור לטעום עד שיקדש. אלמא משחשיכה היא חשובה אכילת

שבת מאליה: **כך קובעת נהבדנה**. כך יציאתה קובעת להבדלה שאם יושבין על השלחן וחשיכה במוצאי שבת אסור לאכול עד שיבדילו

ואע"פ שלא הפסיקו סעודתן (כ) פורס מפה ומבדיל שיניאת שבת אוסרתן באכילה וקובעתן להבדלה: הבדלה אינה קובעת. דכיון שהתחיל

בסעודת שבת מבעוד יום זהו כבוד שבת שיהא גומר סעודתו אף לאחר שהחשיך ולאחר שגמר סעודתו יבדיל: והני מילי. דהבדלה אינה קובעת לאפסוקי סעודתא אבל לאתחולי לא מתחלינן: והני מילי דלא מפסקי לאכילה אבל לשתיה לאו דבר חשוב הוא ומפסיק

ומבדיל: ולא אמרו. אתחולי לא אלא חמרא ושיכרא אבל מיא לית לן בה: לא קפדי אמיא. קמי הבדלה אבל קמי קידושא קפדי משום כבוד

שבת והכי הלכתא. ושמעינן נמי שאם היו סועדים בשבת והחשיך גומרין כל סעודתן ומזמנין ואחר כך מבדילין: **מבדיל והולך כל**

השבם כולו. עד רביעי בשבת כדלקמן [קו.]: הזכרה בברכת המזון. רלה והחלילנו וביום טוב יעלה ויבא: שבם ויום טוב. הימים ולא

הלילות: אין בהן קדושה על הכום. כי אם בורא פרי הגפן לבד: דאי לא קחני. דתוא לא בא להורות לנו דין אדם הפושע

או שאירע לו מקרה ולא קיים דברי חכמים: כבוד יום וכבוד לילה. אם אין לו יין הרבה לסעודה או מיני מגדים יניחם עד היום:

שלא קידש בערב שבת מקדש והולך

קשיא לעולא. שפתח בברוך ולא חתם: הודאה היא. ואין בה

הפסק דבר אחר לא הפסק תחנה ולא הפסק ריצוי הלכך בפתיחתן

סגי. ולא דמו לברכת קידוש שלריך לספר בשבח שבת וברכת יולר

אור שיש בה הפסק תחנה כגון ברחמיך הרבים וברכת אבות יש

בה רלוי לפיכך לריך לפתוח ולסיים

בשבחו של מקום: הוו יתבי בסעודתת.

בערב שבת והאריכו בה עד שחשיכה:

ונפסיק. בעקירת השלחן: ונקבעה.

לסעודתינו: לשבתה. לשם שבת: לה

לריכיתו. להפסיק בעקירת שלחן

כדי להבדיל בין סעודת חול לסעודת

שבת: שבת היה הבעתה. מעלמה

היא חשובה סעודת שבת ונכדלת

מסעודת חול ודי לכם בפריסת מפה

וקידוש: כשם שקובעת למעשר.

אפילו אכילת עראי דשבת חשובה

קבע למעשר במסכת בילה (ד' לד:):

כך קובעת לקידוש. שחסור לטעום

עד שיקדש. אלמא משחשיכה היא

חשובה סעודת שבת מחליה (א): כך.

יניחתה קובעת להבדלה שאם יושבים

על השלחן וחשיכה במולחי שבת

אסורין לאכול עד שיבדילו: והני מילי.

דלהבדלה אינה קובעת לאפסוקי

סעודתא אבל אתחולי לא מתחלינן

. משחשיכה עד שיבדילו: הני מילי

דאין מפסיקין לאכילה אבל לשתיה

לאו דבר חשוב הוא ומפסקי: ולא

אמרן. דלא מתחלי אלא בחמרא

ושיכרא אבל מיא לית לן בה: הזכרה

בברכת המון. של שבת רלה והחלילנו

וביום טוב יעלה ויבא: לבוד יום ולבוד

לילה. אם ישי לו יין הרבה לפעודה

לחת או מיני מגדים יניחם עד היום:

רשב"ם

קשיה לעולה. שפתח בברוך ולה

חתם בברוך: הא נמי הודאה היא.

ואין בה הפסק דבר אחר לא הפסק

תחנה ולא הפסק רצוי הלכך

בפתיחתן סגי. ולא דמי לברכת הידוש

שלריך לספר בשבח שבת וברכת יולר

אור שיש בה הפסק תחנה כגון

ברחמיך הרבים רחם עלינו וברכת

אבות יש בה דברי רלוי ולריך לפתוח

ולסיים בשבחו של מקום: הוו יתבי

בסעודתת. ערב שבת והאריכו בה

עד שחשיכה: ונפסיק. בעקירת

631

ולחמו ב) [תוספתל ברכות פ"ג הי"ב], ג) [יבמות י. מנחות נב:], ד) [תוספתא דברכות מ"נ ה"בו, ה) ל"ל אין,

הגהות הב"ח (h) רש"י ד"ה כך קובעת לקידוש וכו' מאליה הס"ד מ״ה כך קובע להבדלה כן יניאתה: (ב) רשב"ם ד"ה כן קובעת להבדלה וכו'.

גליון הש"ם

מה שפרשנ"ם:

ברשב"ם ר"ה כשם שקובעת וכו' שלא נגמרה מלאכתו. עי' בינה דף לד ע"ב ודף לה ע"ח:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] ברשב"ם ד״ה כשכ שקובעת למעשר נגמרה מסבואה שלא נ"ב תימה לי דוהו נגד מסקנא דר' יוחנן בבילה תשקונו דרי יוחק בבינה דף לה ע"א דמסיק דאינו קובע אלא בדבר מלאכתו חנומרה להיות שנגמרה מלאכתו שוב הראני מ"ו מו"ה ליב פישלס נרו די"ל דברי הרשב"ם מפמ"ש המשנה למלך פ"ה בישוב הרמב"ם יעוש"ה

מוסף רש"י

משום דהודאה היא. משום דהודתו ..... דכולה חדא הודאה ואין המסה דבר תחנה או דבר הפסק דבר תחנה או אחר בתוכה, כמו בתוכה, כמו שיש בקידוש כי הוא יום תחלה קודש והנחילינו (ברכות מו.)**.**

מוסף תוספות

י. א. דהודאה היא. מוס' ב. דבהכי לעיל מיחתם כמאן חתים. תוס' הרח"ש. ג. מפני שהם שותים כשהם כשהם חוזרים לדיום חום' כ"ם ד. וכל כוס וכוס ששותה לחודיה קאי, והוה ליה כהתחלת שתיה. שם.

רבינו חננאל

קשיא לעולא דאמר הבדלה אינה חשובה בכל אלו. כברכת המצות דמיא. רב חיווא כר שלמיא וחלמידי והוה קאי עילויה רב

. המנונא סבא, אמרי ליה חזי אי נגה יומא נפסוק ונקבעה לשבתא, אמר להו לא צריכיתו שבת היא קבעה נפשה, דהכי אמר רב כשם שהשבת קובעת המוקצה לענין המעשר, פי׳ העת שהיא ספק חשכה ספק לא חשכה אין מעשרין את הודאי. וכל מה שהגיעה אותה עונה ולא עישר הרי נקבע מוקצה כל השבת, ותנן בתרומות (פ"ז) [פ"ח] היה אוכל באשכול ונכנס מן הגנה לחשר די אליטזר אותר יותור די יהושט אותר לא יותור חשרה לילי שרת ררי אליטזר אותר יותור בלותר יאבל האשרול בולו . יהושע אומר לא יגמור. פי׳ שכיון שנכנסה השבת נקבע למעשר דאמרי׳ דעתו של אדם לענג השבת בכל מידי דבר אכילה,

קשיא לעולא. לפירוש הקונטרס דפירש לעיל דלא אמר אלא המבדיל בין קודש לחול ותו לא קשה מאי ס"ד דמקשה הא פשיטא דלברכת הפירות דמיא דאין לך קלרה יותר מזו ועוד

ליתא דסבר עולא כר' יהודה הנשיא דמשמע נמי דלא הוי חתים ונראה דעולא אמר נמי כל שאר הבדלות ואישתיק בלא חתימה וק"ד דמקשה כיון דארוכה היא קלת הוה ליה למיחתם בברוך מידי דהוה אקידוש שחותמיו בה אע"ג דהודאה היא כיוו שיש בה אריכות קלת ומשני דדמיא שפיר לברכת פירות אוכן משמע דרב יהודה לא היה שואל אלא לידע אם

יחתום או כרב או כשמואלב: בך קובעת לקידוש. שאסור לאכול בלא קידוש אפילו התחיל לאכול מבעוד יום וה"נ קובעת למעשר אפי׳ התחיל לאכול עראי מבעוד יום כדאמרינן בסוף המביא כדי יין (בילה ד׳ לה.) היה אוכל באשכול וחשכה לו שבת רבי אליעזר אומר יגמור רבי יהושע אומר לא יגמור: והנ"ב דאכלו ושתו מעיקרא. משמע שהיו אוכלים בשבת סמוך לחשיכה ותימה שלא נהגו לאכול בין מנחה למעריב וגם ר״ת כעם על רבינו משולם שהנהיג לאכול בין מנחה למעריב דאמר במדרש השותה מים בשבת בין השמשות גוזל את קרוביו המתים גוכתב שפעם אחת אירע מעשה בלותיר ובא לידי סכנה ובקושי התירו ערב יום הכפורים לאכול אחר וידוי משום שכרות וגם תשעה באב שחל להיות בשבת ונדחה התירו בָקושי ויש לדחות דמיירי הכא שהתחילו בהיתר ובאמלע סעודה התפללו מנחה והיכא דהתחילו בהיתר מותר להשלים: אבל לשתיה מפסיקין. פירוש שתיה בלה סעודה דחין בה קביעות דולכך מפסיקין: קפדי אמיא. וברייתה דכל הטועם מיתתו באסכרה לא מוקמי אמיא ומיתתו באסכרה מדה כנגד מדה

הוא משביע גרונו יחנק ואסכרה במקום חנק כדאמרינן (כתובות ד' ל:) מי שנתחייב חנק או טובע בנהר או מת בסרונכי והיינו אסכרה:

הידוש שלחן: וניקבעיה. לסעודתינו: בשבחא. לשם שבת: לא לריכיסו. להפסיק בעקירת שלחן כדי להבדיל בין סעודת חול לסעודת שבת: דשבת היא קבעה נפשה. לסעודתה דמאחר שהיא אוסרת עלינו לאכול מעתה בלא קידוש אין לך הפסק גדול מזה ומעצמה סעודת שבת

ליה © דאי לא קתני איתיביה^{© ה}כבוד יום וכבוד לילה כבוד יום קודם ואם אין לו אלא כום אחד אומר עליו

קברו נכטוו, כן מכט קק להבדלה. ואסקה רב עמרם הכי אמר רב לקידוש קובעת להבדלה לאפסוקי. דלא מפסיק ימסלק השלחן בעת דספק ומסלק השלחן בעת דספק חשכה וספק לא חשכה. אבל לאתחולי קבעה. ולא מתחיל בסעודה בשבת עם חשכה עד דנפיק יומא ומבדיל. . ומפסיק נמי . סעודתייהו ולסלק השלחן, י. הוי מילי אח היא מעודח מפסיק. ולא אמרן דמשתה היין מפסיק אלא משתיית יין ושכר, אבל משתיית מים לית לן בה ואפי׳ שתי מיא מקמי הבדלה, אמר ליה לא מסתפית מאסכרה דתנא משמיה דרבי עקיבא הטועם קודם שיבדיל מיתתו באסכרה, ולא היא דהא רבנן דבי רב אשי לא הוו קפדי אמיא. בעא מיניה רבינא מרב נחמן בר יצחק מי שלא קדש בערב שבת . . . . . מהו שיקדש כל היום. אמר ליה מדאמרי בני ר' חייא מי שלא הבדיל במוצאי שבת מבדיל והולך כל היום כלו, הכא נמי מי שלא קידש בערב שבת מקדש והולך כל היום כלו ושוחריי "" לילי שבת ולילי יום טוב יש בהן קדושה על הכוס והזכרה בברכת המזון, פי׳ שצריך לומר אלהינו ואלהי . אבותינו יעלה ויבוא שבת

קידוש אין בהן קדושה על הכוס זשבת. גם אתה מוצא ביום השבת קדושה י ויש בהן הזכרה בברכת המזון. ואם איתה דמי שלא קדש בערב שבת מקדש ביום ייש בוקו ותירו בבר לוד ומדון. היא היותרים בי אין קו שבבים ביות מקום ביות היבות אי מיינה ביותרים ביותרים ביותר על הכוס, כגון שלא קידם בערב שבת. ופריק, ראי לא קתני, כלומר לא פירש בוז הברייתא אלא דברים קבועין ועומדין, אבל זה שאינו מצוי הקידוש בכוס ביום השבת אלא אם לא קדש בערב שבת (אינו) מקדש ביום. לפיכך לא פסיקא ליה ולא תאני ליה. ת"ש כבוד יום וכבוד לילה כבוד יום קודם ואם איתה דמקדש ביום נשבקיה עד למחר וליעבד בי